

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดการ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านหลวงอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ลักษณะทางกายภาพ และสถาปัตยกรรม ตลอดจนคุณค่าความสำคัญ รวมทั้งศักยภาพและความพร้อมของ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านของหลวงอนุสารสุนทร ในการจัดตั้งเป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้ของ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านของหลวงอนุสารสุนทร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเสนอรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการ “บ้านตึก” ให้เป็นอนุสรณ์สถานทางประวัติศาสตร์และพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้ มีขั้นตอนและวิธีการศึกษาประกอบด้วยหัวข้อต่างๆ ดังนี้

3.1 รูปแบบการวิจัย

3.2 การศึกษาภาคเอกสาร ทบทวนวรรณกรรม และแนวคิดทฤษฎี

3.3 การศึกษาบริบทของ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารของหลวงอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่

3.4 การศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพและความพร้อมของ “บ้านตึก” ในการนำมาจัดตั้งเป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้

3.5 การศึกษาเพื่อหารูปแบบและวิธีการในการจัดการ “บ้านตึก” ให้เป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้

3.6 การจัดการ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านหลวงอนุสารสุนทรให้เป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้

3.6.1 การอนุรักษ์ปรับปรุงอาคารสถานที่ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านหลวงอนุสารสุนทรให้เป็นอนุสรณ์สถานทางประวัติศาสตร์

3.6.2 การจัดการอาคาร “ตึกหลวง” ให้เป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้

3.6.3 การบริหารจัดการอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้

3.1 รูปแบบการวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดการ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านหลวงอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ลักษณะทางกายภาพ และสถาปัตยกรรม ตลอดจนคุณค่าความสำคัญ รวมทั้งศักยภาพและความพร้อมของ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านของหลวงอนุสารสุนทร ในการจัดตั้งเป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้ของ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านของหลวงอนุสารสุนทร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเสนอรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการ “บ้านตึก” ให้เป็นอนุสรณ์สถานทางประวัติศาสตร์และพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการศึกษาในรูปแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary research) และนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนา มีขั้นตอนและวิธีการศึกษา ดังนี้

3.2 การศึกษาภาคเอกสาร ทบทวนวรรณกรรม และแนวคิดทฤษฎี

เป็นขั้นตอนการศึกษาภาคเอกสาร เพื่อทบทวนสถานะภาพความรู้ที่เกี่ยวกับบริบทประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่ยุคหลัง และสถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียลในล้านนา รวมทั้งบทบาทของชาวจีนในช่วงเวลาที่เกี่ยวข้องกับ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารของหลวงอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนแนวคิด ทฤษฎี และเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยทำการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัย ในห้องสมุดต่างๆ ด้วยวิธีการสืบค้นข้อมูลและเรียบเรียงลำดับความสำคัญ นำข้อมูลมาจัดระเบียบและเรียบเรียง ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อดังนี้

1) สถานภาพความรู้ของประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ยุคหลังที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการสถาปัตยกรรมและบ้านตึก

- 1.1) ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจของเมืองเชียงใหม่
- 1.2) บทบาทของชาวจีนในเมืองเชียงใหม่
- 1.3) พัฒนาการอาคารสถาปัตยกรรมและบ้านเรือนที่ได้รับอิทธิพลจากต่างชาติ
- 1.4) พัฒนาการอาคารสถาปัตยกรรมและบ้านเรือนในล้านนา

2) องค์ความรู้เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์สถานในประเทศไทย

3) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้

- 3.1) แนวคิดแหล่งเรียนรู้
- 3.2) แนวคิดการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม
- 3.3) แนวคิดจิตวิทยาในการรับรู้
- 3.4) แนวคิดจิตวิทยาในการเรียนรู้

4) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดังรายละเอียดที่นำเสนอผลการศึกษาในบทที่ 2

3.3 การศึกษาบริบทของ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารของหลวงอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่

เป็นขั้นตอนการศึกษาบริบทของ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารของหลวงอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการศึกษาทั้งภาคเอกสารและภาคสนาม โดยทำการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสังเกตการณ์และสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) จากกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ซึ่งได้มาด้วยวิธีการการสุ่มแบบจงใจ (Purposive Sampling) จากกลุ่มทายาทของหลวงอนุสารสุนทร ผู้ที่เคยอาศัยอยู่ในบ้านตึก นักวิชาการในสาขาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 21 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพ ลักษณะและแผนผังของอาคาร สภาพและการใช้ประโยชน์ของอาคารทั้งในอดีตและปัจจุบัน ตลอดจนวัตถุสิ่งของเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องกับอาคาร ดังมีรายชามผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ที่ยินดีเปิดเผยนาม ดังนี้

กลุ่มทายาทหลวงอนุสารสุนทร จำนวน 8 คน คือ

- 1) นางสาวกรองทอง ชุติมา ทายาทรุ่นที่ 1
- 2) นางอุณณ์ ชุติมา ทายาทรุ่นที่ 2
- 3) นายอนันต์ชัย นิมมานเหมินท์ ทายาทรุ่นที่ 3
- 4) นายสมยศ นิมมานเหมินท์ ทายาทรุ่นที่ 3
- 5) นางสาววรุณี นิมมานเหมินท์ ทายาทรุ่นที่ 3
- 6) นางสาวรณช เลหาวัฒน์ ทายาทรุ่นที่ 3
- 7) นายจุมพล ชุติมา ทายาทรุ่นที่ 3

นักวิชาการที่สนใจศึกษาเรื่องราวประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่ จำนวน 6 คน คือ

- 1) รศ.ดร.วิฑูรย์ เหลียวรุ่งเรือง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 2) ศ.สรวิศ อ่องสกุล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 3) รศ.สมโชค อ่องสกุล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 4) อ.วิที พานิชพันธ์ มหาวิทยาลัยพะเยา
- 5) นางปลายอ้อ ทองสวัสดิ์ สำนักงานกงสุลอเมริกันประจำจังหวัดเชียงใหม่
- 6) นายบุญเสริม ศาตราภัย นักวิชาการอิสระ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการพิพิธภัณฑ์ จำนวน 7 คน คือ

- 1) มล.อรอำไพ พนานุรัตน์ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารทรัพยากรกายภาพอาวุโส ปัจจุบันทำหน้าที่รักษาการหัวหน้าฝ่ายมิวเซียมสยาม (Museum Siam)
- 2) นางยุวเนตร ประทุมทา นักจัดการความรู้อาวุโส ฝ่ายสื่อสารและการตลาดมิวเซียมสยาม (Museum Siam)
- 3) นางสุวารี วงศ์ทองแก้ว ผู้อำนวยการหอศิลป์วัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่
- 4) นางชวลี อมาตยกุล เลขาธิการมูลนิธิสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า
- 5) นางรีเบกกา เวลคอน สิทธิวงศ์ ที่ปรึกษาโครงการพิพิธภัณฑ์หมอเจ้าฟ้า
- 6) นางอัญชลี ศรีป่าซาง เจ้าของพิพิธภัณฑ์ผ้าโบราณ ร้านสีสันพรรณไม้
- 7) นางสาววัชชिरา บุรณสิงห์ ผู้ช่วยนักวิจัยจากห้องปฏิบัติการวิจัยสารสนเทศสื่อประสม (Digital Media Informatics Laboratory: DMI) และผู้พัฒนาพิพิธภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์

เมื่อได้ข้อมูลดังกล่าวมาแล้ว ได้ตรวจสอบข้อมูล จัดระเบียบ และทำการวิเคราะห์คุณค่าของ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารของหลวงอนุสารสุนทร นำข้อมูลมาเรียบเรียงและนำเสนอ ประกอบด้วยหัวข้อดังนี้

- 1) การศึกษาบริบทของ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารของหลวงอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่
 - 1.1) ประวัติความเป็นมา
 - 1.2) ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพ
- 2) แผนผังกลุ่มอาคาร และลักษณะอาคาร
 - 2.1) แผนผังของกลุ่มอาคาร
 - 2.2) ประวัติและลักษณะทางสถาปัตยกรรมของอาคาร
- 3) สภาพและการใช้ประโยชน์ของอาคารทั้งในอดีตและปัจจุบัน
- 4) คุณค่าของ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารของหลวงอนุสารสุนทร

ดังรายละเอียดที่นำเสนอผลการศึกษาในบทที่ 4

3.4 การศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพและความพร้อมของ “บ้านตึก” ในการนำมาจัดตั้งเป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้

เป็นขั้นตอนการศึกษาที่ตั้ง สภาพพื้นที่ และวัตถุสิ่งของเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องกับอาคารบ้านหลวงอนุสารสุนทร ใช้วิธีการสำรวจและสังเกตการณ์ และวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงศักยภาพและ

ความพร้อมของ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านหลวงอนุสารสุนทร ในการจัดตั้งเป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อดังนี้

- 1) ที่ตั้งและสภาพพื้นที่
- 2) วัตถุประสงค์ของเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องกับอาคาร
- 3) สรุปศักยภาพและความพร้อมของ “บ้านตึก” ในการนำมาจัดตั้งเป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้

ดังรายละเอียดที่นำเสนอผลการศึกษาในบทที่ 4

3.5 การศึกษาเพื่อหารูปแบบและวิธีการในการจัดการ “บ้านตึก” ให้เป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้

เป็นขั้นตอนของการศึกษาเพื่อหารูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านหลวงอนุสารสุนทร ให้เป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

3.5.1. การศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกลุ่มทายาทหลวงอนุสารสุนทร นักวิชาการเกี่ยวกับ การจัดการ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านของหลวงอนุสารสุนทร ให้เป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้

เป็นการศึกษาเก็บข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ ใช้วิธีการสุ่มแบบจงใจ (Purposive Sampling) จากกลุ่มทายาทหลวงอนุสารสุนทร นักวิชาการในสาขาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 15 คน เพื่อทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านของหลวงอนุสารสุนทร ให้เป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้ ดังมีรายชื่ผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนี้

1) นางสาวกรองทอง ชุติมา	ทายาทรุ่นที่ 1
2) นางอุณณ์ ชุติมา	ทายาทรุ่นที่ 2
3) นายอนันต์ชัย นิมมานเหมินท์	ทายาทรุ่นที่ 3
4) นายจุมพล ชุติมา	ทายาทรุ่นที่ 3
5) นายสรณคมณ์ ชุติมา	ทายาทรุ่นที่ 4
6) รศ.ดร.วิฑูรย์ เหลียวรุ่งเรือง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
7) อ.วิถี พานิชพันธ์	มหาวิทยาลัยพะเยา
8) นายบุญเสริม ศาตราภัย	นักวิชาการอิสระ

- 9) มล.อรอำไพ พนาณรงค์ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารทรัพยากรกายภาพอาวุโส
ปัจจุบัน ทำหน้าที่รักษาการหัวหน้าฝ่ายมิวเซียมสยาม (Museum Siam)
- 10) นางยุวเนตร ประทุมทา นักจัดการความรู้อาวุโส ฝ่ายสื่อสารและการตลาดมิว
เซียมสยาม (Museum Siam)
- 11) นางสาวรี วงศ์ทองแก้ว ผู้อำนวยการหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่
- 12) นางริเบก้า เวลคอน สิทธิวงศ์ ที่ปรึกษาโครงการพิพิธภัณฑ์หม้อเจ้าฟ้า

ผลการศึกษารูปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะได้ว่า

- 1) “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านของหลวงอนุสารสุนทรสุนทร เป็นสถานที่และ
สถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าสมควรแก่การอนุรักษ์รักษาไว้ให้เป็นอนุสรณ์สถานทาง
ประวัติศาสตร์และพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้เพื่อประโยชน์แก่สังคม
- 2) กลุ่มทายาทของหลวงอนุสารสุนทรมีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือดำเนินการ
เพราะเป็นทรัพย์สินส่วนบุคคล
- 3) การที่จะอนุรักษ์รักษา“บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านของหลวงอนุสารสุนทรไว้ให้เป็น
อนุสรณ์สถานทางประวัติศาสตร์ จำเป็นต้องมีการบูรณะซ่อมแซมให้เหมาะสม
- 4) การจัดการ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านของหลวงอนุสารสุนทรให้เป็นพิพิธภัณฑ์
เพื่อการเรียนรู้ นั้น เห็นสมควรใช้ “ตึกหลวง” ซึ่งเป็นหนึ่งในกลุ่มอาคารบ้านของ
หลวงอนุสารสุนทรเพื่อสำหรับการจัดการให้เป็นพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้
- 5) รูปแบบของการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์
 - 5.1) ควรวางแผนรูปแบบการจัดการพิพิธภัณฑ์ ในลักษณะอนุสรณ์สถาน ของ
หลวงอนุสารสุนทร
 - 5.2) ควรวางแผนรูปแบบการจัดการพิพิธภัณฑ์เชิงเรียนรู้
 - 5.3) การบริหารจัดการ ประกอบด้วยคณะทำงาน และบุคลากรที่เชี่ยวชาญ
เฉพาะด้าน เช่น ฝ่ายวิชาการ ภัณฑารักษ์ โดยมีการวางแผนการลงทุน
งบประมาณการจัดตั้งที่พอเพียง และสามารถบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ให้
ประสบความสำเร็จโดยใช้แนวคิดดังนี้
 - 5.4) แนวทางการจัดแสดง (Exhibition)
 - 5.4.1) ควรจัดให้มีนิทรรศการ
 - 5.4.2) การจัดแสดง เป็นไปตามประเภทต่างๆ อาศัยรูปแบบการออกแบบ
ห้องจัดแสดงเหมาะสมแบบพิพิธภัณฑ์บ้าน (House Museum)

5.4.3) เข้าใจหลักจิตวิทยาในการรับรู้ จิตวิทยาในการเรียนรู้ จิตวิทยาการสื่อสาร และมีสื่อเทคโนโลยีการนำเสนอที่ทันสมัย

5.5) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

3.5.2 การศึกษาวิเคราะห์เพื่อหารูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการ“บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านของหลวงอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้

เป็นขั้นตอนของการศึกษาวิเคราะห์เพื่อหารูปแบบและวิธีการจัดการที่เหมาะสมในการจัดการ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านของหลวงอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้ ซึ่งในการพิจารณาผู้ศึกษาได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มทายาทหลวงอนุสารสุนทร และนักวิชาการในสาขาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นผลของการศึกษาในข้อ 5.1.1 ประกอบกับผลการศึกษาคคุณค่า ศักยภาพและความพร้อมของ “บ้านตึก” ในบทที่ 4 ที่ผ่านมา ทำการพิจารณาและลงความเห็นที่จะเลือกรูปแบบและวิธีการของการจัดการ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านของหลวงอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้ ดังนี้

1) การที่จะจัดการ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านของหลวงอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นอนุสรณ์สถานทางประวัติศาสตร์ จำเป็นต้องมีวิธีการที่เหมาะสมในการบูรณะซ่อมแซมและอนุรักษ์เพื่อรักษาคุณค่าทางศิลปะและสถาปัตยกรรม

2) การจัดการ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านของหลวงอนุสารสุนทรให้เป็นพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้ นั้น เห็นสมควรใช้ “ตึกหลวง” ซึ่งเป็นหนึ่งในกลุ่มอาคารบ้านของหลวงอนุสารสุนทรเพื่อสำหรับการจัดการให้เป็นพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้ ตลอดจนแนวทางการจัดแสดงและบริหารจัดการ ตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มทายาทหลวงอนุสารสุนทร และนักวิชาการในสาขาที่เกี่ยวข้อง

ดังรายละเอียดที่นำเสนอผลการศึกษาในบทที่ 5

3.6 การจัดการ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านหลวงอนุสารสุนทรให้เป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้

เป็นขั้นตอนของการเสนอรูปแบบและวิธีการจัดการ“บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านของหลวงอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นอนุสรณ์สถานทางประวัติศาสตร์และพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อต่างๆ ดังนี้

3.6.1 การอนุรักษ์ปรับปรุงอาคารสถานที่ “บ้านตึก” กลุ่มอาคารบ้านหลวงอนุสารสุนทรให้เป็นอนุสรณ์สถานทางประวัติศาสตร์

เป็นการศึกษาเพื่ออนุรักษ์ “บ้านตึก” ให้เป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้ จากผลการศึกษาศักยภาพและความพร้อมของกลุ่มอาคารทั้งหมดภายใน “บ้านตึก” ซึ่งมีทั้งสิ้นจำนวน 5 หลัง ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้พิจารณาคัดเลือกอาคาร “ตึกหลวง” เพื่อสำหรับใช้ในการจัดการครั้งนี้ เนื่องจากมีศักยภาพทั้งในด้านประวัติศาสตร์ คุณค่า และความสมบูรณ์ในส่วนของโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำผลของการสำรวจสภาพในรายละเอียดของ “ตึกหลวง” ทั้งที่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ทำเลที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพ สภาพและการใช้งานทั้งในอดีตและปัจจุบัน สิ่งของเครื่องใช้ที่ยังหลงเหลืออยู่ และประเมินคุณค่าของ “ตึกหลวง” ในด้านประวัติศาสตร์ ความงาม วิทยาศาสตร์ และสังคม เพื่อนำมาประกอบในการวิเคราะห์และนำเสนอรูปแบบแผนการจัดการเป็น “พิพิธภัณฑ์อนุสารสุนทร” เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้ต่อไป

3.6.2. การจัดการอาคาร “ตึกหลวง” ให้เป็นอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้

เป็นการเสนอรูปแบบและวิธีการของการจัดการอาคาร “ตึกหลวง” ให้เป็นพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้

3.6.3 การบริหารจัดการอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้

เป็นการเสนอรูปแบบและวิธีการของการบริหารจัดการอนุสรณ์สถานและพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้

ดังรายละเอียดที่นำเสนอผลการศึกษาในบทที่ 5